TERVISEAMET

Salmonelloos Eestis, 2026. a 9 kuud

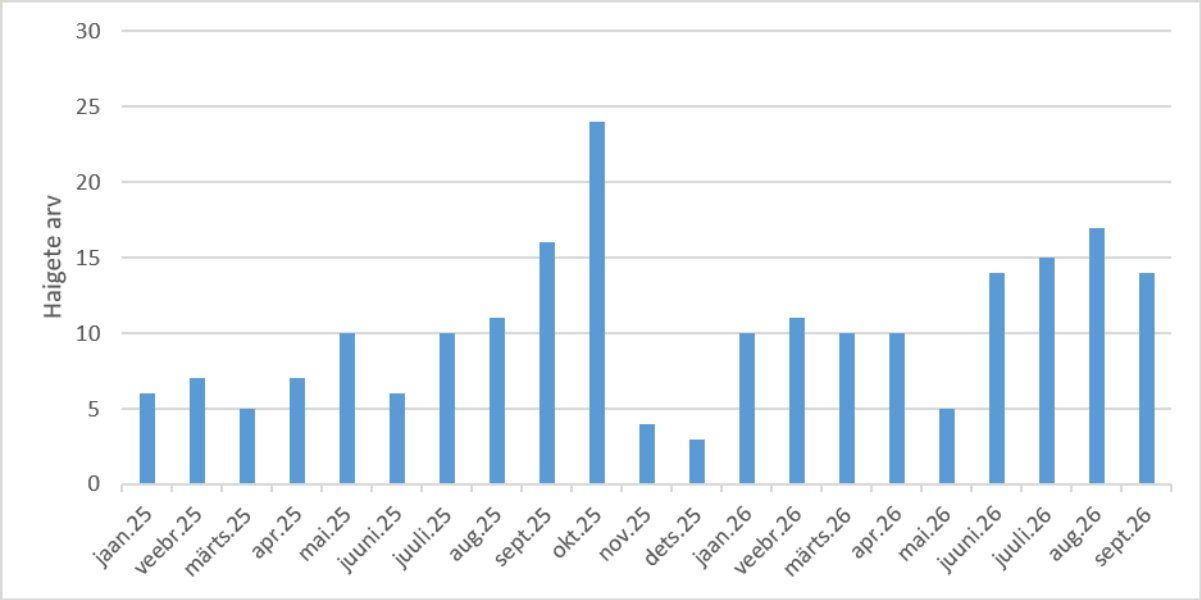
2026. aasta 9 kuu jooksul registreeriti 106 salmonelloosi haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta on 7,7). 103 haigusjuhtu on laboratoorselt kinnitatud, neist 22 nukleiinhappe määramisega. Kolmel juhul põhineb diagnoos kliinilisel pildil ja epidemioloogilisel seosel laboratoorselt kinnitatud juhuga. Võrdlusena registreeriti 2025. aasta 9 kuuga 71 haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta oli 5,2). Võrreldes 2025. aastaga suurenes haigestumine 49,3% võrra.
Haigusjuhte registreeriti kõikides maakondades välja arvatud Hiiumaa. Suurem haigestumus 100 000 elaniku kohta oli Läänemaal (14,7), Ida-Virumaal (13,6) ja Järvamaal (13,4).

Peamiseks salmonelloosi tekitajaks oli S. Enteritidis (26,4%) ja S. Stanley (19,8%). 24,5% juhtudest jäi *Salmonella* tüpiseerimata.

Tabel 1. Isoleeritud salmonellade serotüübid, 2026. a 9 kuud

Piirkond	S. Agona	S. Bovismorbificans	S. Derby	S. Enteritidis	S. Hadar	S. Idikan	S. Infantis	S. Kottbus	S. Molade	S. Montevideo	S. Oranienburg	S. Poona	S. Stanley	S. Thompson	S. Typhimurium	S. Typhimurium monof.	S. Wagenia	Grupp B	epid. seos	S. spp	Kokku	100 000 el. kohta
Tallinn	1	1		6			1	1			1	1	1		1	1		1		11	27	5,9
Harjumaa				9							1		1			4			2	3	20	10,5
Hiiumaa																					0	0,0
Ida-Virumaa			1	1									3		2	2				1	10	13,6
Narva				2					1				1				1				5	8,8
Jõgevamaa													1								1	3,7
Järvamaa				1									3								4	13,4
Läänemaa				1									1							1	3	14,7
Lääne-Virumaa	1			1											1					2	5	8,5
Põlvamaa																				1	1	4,2
Pärnumaa				2		1							3			1			1	1	9	10,3
Raplamaa																2				1	3	8,8
Saaremaa													2	1							3	9,4
Tartumaa	1			3	1					1			1		1					1	9	5,5
Valgamaa													1								1	3,6
Viljandimaa				1									1								2	4,4
Võrumaa				1									2								3	8,9
Kokku	3	1	1	28	1	1	1	1	1	1	2	1	21	1	5	10	1	1	3	22	106	7,7
%	2,8	0,9	0,9	26,4	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,9	0,9	19,8	0,9	4,7	9,4	0,9	0,9	2,8	20,8		

Joonis 1. Haigusjuhtude registreerimine kuude kaupa, 2025-2026



Tabel 2. Harvaesinevad serotüübid

Serotüüp	Haigete arv	Seos reisimisega	Serotüübi esinemine Eestis
S. Idikan	1	Ei ole	Ei esinenud
S. Molade	1	Ei ole	Ei esinenud
S. Montevideo	1	Ei ole	1960-1999 – 4, 2004-2011 – 4, 2002 - 1
S. Oranienburg	2	Lätis	1960-1999 – 422, 2016-2025 - 6
S. Poona	1	Vietnamis	2009 – 1, 2013 – 1, 2016 – 2
S. Stanley	21	Türgis ühel juhul	2000-2020 – 13, 2021-2025 - 4
S. Wagenia	1	Ei ole	Ei esinenud

Tabel 3. Salmonelloos. Haigete jagunemine soo ja vanuse järgi, 2026. a 9 kuud

Sugu	Vanusrühmad											Kokku	%
	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	t-ta		
M	3	9	7	11	8	6	3	2	2	6		57	53,8
N	2	7	8	2	5	8	2	1	5	9		49	46,2
Kokku	5	16	15	13	13	14	5	3	7	15	0	106	
%	4,7	15,1	14,2	12,3	12,3	13,2	4,7	2,8	6,6	14,2	0,0		

Mehi oli 53,8%, naisi 46,2%. Kogu haigestunutest 46,2% olid lapsed vanuses 0-14 aastat, 12,3% noorukid vanuses 15-19 aastat, 27,4% isikud vanuses 20-59 aastat ning 14,2% isikud vanuses üle 60 aastat.
Kokku hospitaliseeriti 63 patsienti (59,4% haigete üldarvust).
Esines viis rühmaviisilist haigestumist: üks kuue ja kaks kahe juhuga (kõik S. Enteritidis), üks 16 juhuga (S. Stanley) ning üks 44 juhuga (registreeriti kuus haigusjuhtu, monofaasiline S. Typhimurium).

Koostaja: J. Epštein. Nakkushaiguste epidemioloogia osakond

18 juhul (17,0% üldarvust) toimus oletatavalt nakatumine väljaspool Eestit (Egiptuses kaks, Hispaanias üks, Lätis kolm, Norras üks, Pakistanis üks, Slovakkias üks, Tais üks, Türgis viis, Venemaal kaks, Vietnamis üks).
Seost toiduga võib oletada 66 juhul, sh munad või toormune sisaldav toit 13 juhul, kanaliha 8 juhul, nuudlid 17 juhul, muu toit kahel juhul.

On olemas referentfunktsiooni raames uuritud 96 kultuuri tundlikkuse määramise tulemused. Edastatud andmetes oli 8 multiresistentset (kolme ja rohkem preparaadi suhtes) tekitajat: kolm monofaasilist S. Typhimurium (kolme, kuue ja 7 preparaadi suhtes), üks S. Typhimurium (kolme preparaadi suhtes), kolm S. Infantis (üks kolme, üks nelja ja üks viie preparaadi suhtes) ja üks S. B-grupp (kolme preparaadi suhtes).
22,9% kultuuridest on resistentsed tsiprofloksatsiini/nalidiksiinhape, 11,4% sulfoonamiidide, 10,4% ampitsilliini ja kolistiini ning 8,3% tetratsükliini suhtes.
67,7% kultuuridest on tundlikud kõikide preparaatide suhtes.

Tabel 4. Salmonellade antimikroobne tundlikkus, 2026. a 9 kuud

Antimikroobne preparaat	Tundlik	Resistentne	Kokku uuriti
Amikatsiin	93	2	95
Ampitsilliin	86	10	96
Asitromütsiin	96		96
Gentamütsiin	95	1	96
Klooramfenikool	94	2	96
Kolistiin	86	10	96
Meropeneem	96		96
Nalidiksiinhape	74	22	96
Sulfoonamiidid	85	11	96
Tetratsükliin	88	8	96
Tigetsükliin	92	3	95
Trimetoprim	94	2	96
Tsefotaksiim	96		96
Tseftasidiim	96		96
Tsiprofloksatsiin	74	22	96

Koostaja: J. Epštein. Nakkushaiguste epidemioloogia osakond